

Vụ Đường Văn Thái và người tị nạn Việt tại Thái Lan

12/06/2023

Trấn áp

Tỵ nạn ở Thái Lan, Thái Văn Đường bị 'bắt cóc' hay 'xâm nhập trái phép' về Việt Nam

Capture à partir de : [bbc.com](https://www.bbc.com)

Nguồn hình ảnh, Chụp màn hình

Ông Đường Văn Thái trên kênh YouTube của mình một thời gian trước

- Tác giả, Bùi Thư
- Vai trò, BBC News Tiếng Việt
- 18 tháng 4 2023

Trên Facebook một số người tị nạn Việt Nam ở Thái Lan có quen biết với YouTuber Thái Văn Đường (tên khai sinh là Đường Văn Thái) đưa ra những bằng chứng cho rằng ông 'bị bắt cóc' đưa về VN, còn Công an tỉnh Hà Tĩnh thông báo ngược lại.

Hôm 14/4, bạn bè nhà hoạt động Đường Văn Thái đăng tin tức trên mạng xã hội Facebook, nghi ngờ ông "đã bị bắt cóc đưa về Việt Nam" vì họ không liên lạc được gì với ông kể từ 17 giờ ngày 13/4.

Trong khi đó, ngày 16/4, Cổng thông tin điện tử Công an Hà Tĩnh thông báo chiều ngày 14/4/2023, Công an tỉnh Hà Tĩnh "phát hiện một đối tượng không có giấy tờ tùy thân, xâm nhập trái phép vào Việt Nam" qua đường mòn, lối mở ở khu vực biên giới thuộc xã Sơn Kim 1.

Đối tượng khai nhận tên Đường Văn Thái, sinh năm 1982, quê quán thôn Hà Lâm 3, xã Thụy Lâm, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội.

Thượng tá Nguyễn Hồng Phong, Giám đốc Công an tỉnh Hà Tĩnh, cho biết "việc tạm giữ nhằm điều tra theo quy định của pháp luật". Ông Thái, trú thôn Hà Lâm 3, xã Thụy Lâm, huyện Đông Anh, Hà Nội.

BBC đã gọi vào số máy của ông Phong, có đổ chuông nhưng sau đó lại bị mất sóng. Đường dây nóng Công an Hà Tĩnh thì nói rằng họ chỉ tiếp nhận sai phạm của cán bộ chính trị trong quá trình thực thi nhiệm vụ. Còn về vụ ông Đường Văn Thái mà BBC hỏi, họ không có thẩm quyền phát ngôn và cúp máy.

Hiện tại, Công an Hà Tĩnh không xác nhận "đối tượng" Đường Văn Thái vừa bị bắt giữ trên có phải là Đường Văn Thái bị xem là "con rối lưu vong chống phá đất nước", theo cách gọi của

báo Công an Nhân dân nói về ông Đường Văn Thái , người vốn tị nạn ở Thái Lan.

Chuyện báo chí VN phải để ý đến vụ một người bị giam giữ để điều tra vì "xâm nhập trái phép vào Việt Nam" và nêu họ tên rõ ràng cho thấy nhiều khả năng đây là người bị báo cáo mất tích ở Thái Lan trong ngày 14/04.

Đáng chú ý, ông Thái, người lánh sang Thái Lan tị nạn từ năm 2019 đã được Cao uỷ Liên Hiệp quốc về người tị nạn (UNHCR) cấp quy chế tị nạn vào tháng 7/2020.

Điều này khác với trường hợp ông Trương Duy Nhất, người trước đó cũng "mất tích" ở Thái Lan vào tháng 1/2019, khi ông chỉ vừa đăng ký xin quy chế tị nạn chứ chưa được UNHCR cấp quy chế.

Một vài người thân thiết với ông Đường Văn Thái tại Thái Lan đã tường thuật lại cho BBC về tình hình của ông trước khi ông "bặt vô âm tín" từ ngày 13/4 đến nay.

Trong diễn biến khác, chỉ vào giờ trước chuyến thăm Việt Nam của Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken từ 14-17/4, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ kêu gọi Việt Nam trả tự do cho ông Nguyễn Lân Thắng, người bị tòa án VN xử kín và kết án 6 năm vì tội "chống phá nhà nước".

Nguồn hình ảnh, Đoàn Huy Chương. Hình ảnh nơi ông Đường Văn Thái cư ngụ tại Thái Lan vào ngày 17/4: cửa nhà vẫn đóng kín

Ông Thái lo lắng về an toàn của mình

Bà Grace Bùi, một nhà hoạt động nhân quyền trợ giúp người tị nạn ở Thái Lan nói với BBC News Tiếng Việt sáng nay 13/4, bà đã làm việc với Đại sứ Mỹ cũng như Bộ Ngoại giao về việc ông Đường Văn Thái mất tích.

Hôm 14/4, bà Grace nhận được tin của một người bạn bên Mỹ hỏi về việc Đường Văn Thái bị bắt về Việt Nam. Sau đó, liên tục những cuộc gọi đến số máy của bà ở Thái Lan hỏi về tình hình ông Đường. Bà quyết định cùng một số người tị nạn Việt Nam đến chỗ ông Thái đang trú ngụ để xem tình hình.

"Đến nơi tôi thấy cửa thì khóa, xe hơi vẫn ở nhà. Tôi gặp hàng xóm của Thái và họ nói rằng Thái đã đi từ sáng ngày 13/4 và tới giờ chưa thấy về nhà. Hai người bạn được coi là thân thiết với Thái xác nhận với tôi họ có cà phê với Thái chiều ngày 13/4 và đó là lần cuối cùng mọi người gặp Thái."

Bà Grace nói rằng, bao giờ gọi hay nhắn tin thì ông Thái cũng trả lời rất nhanh nên việc bà nhắn và gọi cho ông Thái từ hôm 14/4 tới giờ không nhận được phản hồi gì là điều "bất bình thường".

"Khi tôi gọi thì điện thoại có đổ chuông nhưng không ai bắt máy, Whatsapp thì hiển thị lần cuối cùng Thái online là khoảng 5 giờ chiều ngày 13/4."

[Trước chuyến thăm của Blinken, Mỹ và các tổ chức quốc tế lên án VN bỏ tù ông Nguyễn Lân Thắng](#)

[Ngoại trưởng Blinken thăm VN: HRW trách Mỹ 've vãn Hà Nội nhưng chỉ nói suông về nhân quyền'](#)

Bà Grace cho rằng cảnh sát Thái Lan không dính líu. Bà suy đoán về khả năng ông Thái bị đánh thuốc mê và được đưa về Việt Nam qua đường bộ.

Hỏi về khả năng này bị cảnh sát Thái Lan bắt, bà Grace nói rằng trong trường hợp đó, người bị bắt vẫn có thể dùng điện thoại để liên lạc với người thân hoặc bạn bè để thông báo về tình hình của mình trước khi đi cùng với cảnh sát.

Ông Đoàn Huy Chương, người tị nạn ở Thái Lan thông tin với BBC News Tiếng Việt rằng ông có nói chuyện qua điện thoại với ông Đường Văn Thái vào khoảng 8 giờ 30 sáng ngày 13/4. Theo đó, ông Thái nói sẽ dùng xe hơi đi đón một người bạn ở

sân bay Suvarnabumi để đưa thẳng về Pattaya. Tới trưa ngày 14/4 thì ông nhận được tin ông Thái mất tích. Ông Chương cùng bà Grace tới nhà ông Thái để xác minh.

Ông Chương nói đã gửi thông tin ông Đường Văn Thái mất tích lên Văn phòng UNHCR. Bước tiếp theo, ông sẽ cùng người quen tiếp tục tìm hiểu thêm quanh khu nhà và những địa điểm ông Thái đã từng livestream.

Trên kênh YouTube của mình, lần cuối ông Thái livestream trên Facebook có tựa "Toà xử Nguyễn Lân Thắng trước thềm Ngoại trưởng Mỹ thăm Việt Nam" được cho là ở công viên gần nhà. Bộ đồ ông mặc trùng khớp với hình ảnh trích xuất từ camera.

"Chiều ngày 13/4, một người bạn của Thái nói đã gặp Thái ở công viên gần nhà khoảng 2km và nói ông Thái đã ra về vào khoảng 17 giờ, sau đó không ai liên lạc được với Thái nữa," ông Chương nói với BBC hôm 17/4.

Nguồn hình ảnh, Nhân vật cung cấp. Hình ảnh được cho là cuối cùng trước khi

ông Đường Văn Thái mặc áo thun màu đỏ bầm, quần cụt đi xe máy trước khi mất tích vào hôm 13/4

Cùng ngày, ông Nguyễn Xuân Kim, một người thân thiết với ông Đường Văn Thái ở Thái Lan nói với BBC rằng ngày 6/4, ông Thái có bày tỏ nỗi lo lắng về an nguy của mình sau khi đăng tải những video về chuyện chính trị đấu đá ở Việt Nam.

"Anh Thái cấp cho tôi quyền hệ thống camera nhà anh và anh Thái nói có cảm giác bất an, lo lắng về tình trạng của mình. Trong đoạn phim tôi lấy được từ camera thì thấy anh Thái có rời khỏi nhà vào khoảng 11 giờ trưa hơn và đó là hình ảnh cuối cùng của anh.

"Bình thường anh Thái ra đường hay mang theo túi xách và nếu đi đón bạn thì đã đi xe hơi chứ không đi xe máy. Và cũng sẽ không mặc quần cụt để đi như vậy. Một người đi ra ngoài trong bộ dạng như trong camera, không mang laptop, tư trang cá nhân, vali gì thì không thể nào là về Việt Nam, nhất là khi mới phỏng vấn việc tái định cư với bên Cao Ủy LHQ về người tị nạn" ông Kim phân tích với BBC.

'Chưa bao giờ nói muốn về Việt Nam'

Trong số năm người bạn của ông Đường Văn Thái mà BBC nói chuyện, ai cũng khẳng định chưa bao giờ ông Thái chia sẻ về dự định hay nguyện vọng trở về Việt Nam với họ.

Những người bạn của ông Thái cũng cho rằng, việc ông Thái bị "bắt cóc" về Việt Nam là do kênh YouTube của ông đã động đến những vấn đề "thâm cung bí sử" trong nội bộ chính trị Việt Nam.

Có nhiều tranh cãi về độ xác thực tin tức của ông Thái nhưng ông Thái được biết với kênh YouTube tên Thái Văn Đường với gần 120.000 lượt đăng ký.

Kênh này của ông thường xuyên nhắc gọi tên những quan chức cấp cao như Nguyễn Phú Trọng, Nguyễn Xuân Phúc, Đinh Văn Nợi... và những vấn đề nội bộ chính trị Việt Nam, những án tham nhũng hay những vụ bắt bớ doanh nhân gần đây như bà Trương Mỹ Lan của Vạn Thịnh Phát.

Báo Công an Nhân dân, Quân đội Nhân dân ... có nhiều bài viết từ năm 2021 gọi Đường Văn Thái là "con rối lưu vong chống phá đất nước" và ông bị quy cho có nhiều bài viết, phát ngôn thối phồng, xuyên tạc chống phá đảng và nhà nước cũng như bôi nhọ quan chức.

Ông Mạc Văn Phi, ông Hoàng Trọng Mẫn và bà Vũ Thị Trúc Phương là ba người thường xuyên ngồi cà phê với ông Đường Văn Thái. Lần cuối cùng họ gặp ông Thái là đầu giờ chiều hôm 12/4 vì ông Thái chủ động hẹn cà phê để "chia vui" sau cuộc phỏng vấn với UNHCR. Quán cà phê cách chỗ ông Thái ở khoảng 18 cây số.

[Blogger Trương Duy Nhất bị tuyên phạt 10 năm tù](#)

"Trong buổi cà phê, anh Thái chia sẻ về cuộc phỏng vấn với UNHCR và tôi rất mừng cho anh. Vì đang lễ Songkran ở Thái Lan nên anh Thái có hỏi mọi người đi chơi biển không, anh ấy sắp đón một người bạn qua đây chơi và rủ đi cùng. Khi nghe tin anh Thái mất tích, ngày 15/4, tôi cùng người bạn đi tới nhà anh Đường Văn Thái kiểm tra thì thấy cửa vẫn đóng im lìm," bà Phương nói với BBC.

Ông Hoàng Trọng Mẫn, tị nạn ở Thái Lan 5 năm nói với BBC ngày 17/4 rằng khoảng 13 giờ ngày 12/4, ông có nói chuyện qua điện thoại với ông Thái về cuộc phỏng vấn với UNHCR diễn ra vào khoảng 1-2 tiếng trước đó.

"Đường Văn Thái chia sẻ là UNHCR có hỏi cậu ấy có người thân ở nước này hay không và nghe giọng rất vui. Vì vậy, việc công an Hà Tĩnh thông báo có người tên Đường Văn Thái không có giấy tờ tùy thân, xâm nhập trái phép vào Việt Nam là một thông tin nhằm đánh lạc hướng dư luận, bao biện cho việc bắt cóc trắng trợn. Trong suốt thời gian anh em chơi với nhau, Thái chưa bao giờ nói muốn về Việt Nam."

"Chính phủ Việt Nam không xóa hay đánh sập được kênh Thái Văn Đường nên họ chuyển qua kịch bản bắt cóc, đưa về và cáo buộc Thái xâm nhập trái phép Việt Nam," ông Mẫn nêu ý kiến.

Nguồn hình ảnh, Thái Văn Đường. Lần cuối ông Thái livestream trên Facebook có tựa "Toà xử Nguyễn Lân Thắng trước thềm Ngoại trưởng Mỹ thăm Việt Nam" được cho là ở công viên gần nhà

Một người Việt Nam có cơ chế tị nạn ở Thái Lan bị mất tích làm cho nhiều người khác cũng lo lắng về an nguy của mình, nhất là khi chính phủ Thái Lan không ký Công ước về người tị nạn năm 1951.

Điều này đồng nghĩa dù có thẻ của UNHCR, người tị nạn không được ở hợp pháp ở Thái Lan và vẫn có nguy cơ bị cảnh sát di trú Thái Lan bắt giữ vì ở quá hạn.

Bà Thu Phương cũng như những người tị nạn mà BBC tiếp xúc bày tỏ lo lắng về an nguy của mình sau vụ ông Đường Văn Thái:

"Chúng tôi liên tưởng về vụ việc của ông Trương Duy Nhất bị bắt cóc tại Thái Lan hồi năm 2019. Lúc đó tôi nghĩ do ông Nhất chưa có quy chế tị nạn nên không có sự bảo vệ của UNHCR. Nhưng trường hợp anh Thái là đã có quy chế và đã được mời phỏng vấn về việc tái định cư mà vẫn bị bắt cóc. Như vậy, chúng tôi có thể trở thành mục tiêu bất cứ lúc nào," bà Phương nói.

Nhà báo tự do Trương Duy Nhất cũng được người thân, bạn bè thông báo "mất tích" tại trung tâm mua sắm Future Park ở ngoại ô Bangkok vào tháng 1/2019. Vụ bắt xảy ra sau khi ông qua Bangkok xin tị nạn chính trị.

Các tổ chức nhân quyền quốc tế lên tiếng

Ông Phil Robertson, Phó Giám đốc phụ trách Châu Á của tổ chức Theo dõi Nhân quyền (Human Rights Watch) khẳng định với BBC ngày 17/4 rằng ông Đường Văn Thái sống ở Thái Lan với tư cách là người tị nạn được UNHCR công nhận, bảo vệ đầy đủ quyền và đó là điều "không phải bàn cãi".

Đại diện tổ chức HRW nêu quan ngại xoay quanh vụ việc bị nghi là bắt cóc ông Đường Văn Thái: "Việc ông ấy bị cưỡng ép từ đất Thái sang Việt Nam như thế nào, ai có liên quan, việc đó xảy ra khi nào và ở đâu là những vấn đề cấp bách mà chính phủ Thái Lan phải ngay lập tức điều tra và công khai những phát hiện của họ," theo ông Phil.

Tháng 2/2023, Đạo luật Phòng chống và Chấm dứt Tra tấn và Cưỡng bách mắt tích ở Thái Lan đi vào hiệu lực.

Sự ban hành luật này là một cột mốc quan trọng trong cuộc chiến chống tra tấn, ngược đãi và sự cưỡng bách mắt tích tại Thái Lan.

Điều này mang lại ý nghĩa cho nhiều người tị nạn ở Thái, trong đó có người Việt Nam vì nó gồm các điều khoản quy định về việc trừng phạt các kẻ phạm tội theo luật hình sự.

Cụ thể, luật này cấm các quan chức đuổi bỏ, trục xuất và dẫn độ một người sang một quốc gia khác nơi họ có thể đối mặt với nguy cơ đáng kể bị tra tấn, đối xử tàn nhẫn, phi nhân đạo hoặc cưỡng bách mắt tích

Theo ông Phil Robertson, ông Thái có khả năng là đối tượng bị tra tấn nên cần phải có trách nhiệm chấm dứt "kiểu sẵn lòng" người tị nạn và người xin được tị nạn ở Thái Lan, bắt đầu với trường hợp của ông Thái.

Phát ngôn viên của Tổ chức Ân xá Quốc tế (Amnesty International) trả lời BBC qua email ngày 17/4 rằng họ "vô cùng quan ngại" trước tin từ Việt Nam cho thấy Đường Văn Thái, một YouTuber và là người tị nạn được UNHCR cấp cơ chế, sống ở Thái Lan nhưng hiện bị cảnh sát giam giữ ở Việt Nam.

“Chúng tôi lo sợ cho sự an toàn của ông ấy khi ông ấy trốn khỏi Việt Nam vào năm 2019 vì những hoạt động của mình. Việt Nam theo dõi sát sao những người bất đồng chính kiến và trong quá khứ đã cho thấy rằng họ không ngần ngại việc theo dõi và giám sát những người bất đồng chính kiến bên ngoài lãnh thổ của mình.”

“Những người tị nạn Việt Nam sống ở Thái Lan đã trốn chạy khỏi Việt Nam vì sự đàn áp của chính phủ phải được bảo vệ và không nên sống trong sợ hãi thường trực.”

Hồi 2017, các báo châu Âu cho biết có một công dân VN là ông Trịnh Xuân Thanh, người đã có quy chế tỵ nạn tại Đức bị an ninh VN "bắt cóc" ở Berlin đưa về VN qua ngã Slovakia và Nga.

Các phiên tòa sau đó ở Berlin đã nêu tên các quan chức cao cấp ngành công an VN trong vụ án.

Vụ Thái Văn Đường: Thêm bằng chứng và ý kiến về nghi vấn 'bị bắt cóc tại Thái Lan'

Capture à partir de :[bbc.com](https://www.bbc.com)

Nguồn hình ảnh, Thái Văn Đường

YouTuber Đường Văn Thái

- Tác giả, Bùi Thư
- Vai trò, BBC News Tiếng Việt
- 26 tháng 4 2023

BBC News Tiếng Việt đã tiếp cận được một số đoạn băng ghi hình cho thấy những hình ảnh và âm thanh mà bạn bè cho là 'cuối cùng' trước khi mất tích của blogger Đường Văn Thái (được biết đến trên mạng là Thái Văn Đường) ở Vương quốc Thái Lan.

Một nhóm người Việt thân thiết với ông Đường Văn Thái đã lần theo các địa điểm cuối cùng của ông để tìm thêm thông tin. Theo đó, nhóm này phát hiện một đoạn video từ camera an ninh quay con đường mà ông Thái được cho là biến mất vào hôm 13/4. Đoạn video dài gần 5 phút, vào lúc 18:07 có tiếng hét thất thanh của một người kéo dài khoảng một phút.

[Ty nạn ở Thái Lan, Thái Văn Đường bị 'bắt cóc' hay 'xâm nhập trái phép' về Việt Nam](#)

[Bình luận: Mỹ bế tắc trong nghi trình nhân quyền với Việt Nam](#)

[Việt Nam bị phê phán đã bỏ tù các nhà hoạt động môi trường vì 'động cơ chính trị'](#)

[Nhân quyền Úc-Việt: Các vụ tù chính trị, cấm xuất nhập cảnh và tự do tôn giáo 'đều rất khó'](#)

Bỏ ra năm ngày để tìm dấu vết và xin giấy phép chiết xuất camera an ninh từ cảnh sát Thái, ông Đoàn Huy Chương - một trong những người thuộc nhóm điều tra - cho rằng tiếng kêu la này là thuộc về ông Thái.

"Chúng tôi xác định đó là tiếng la của anh Thái vì camera ghi lại hình ảnh anh Thái xuất hiện lần cuối vào lúc 18:03 tới khi tiếng la cất lên lúc 18:07 là một đoạn đường rất gần nhau. Và trong

video mà có tiếng la này, chúng tôi không thấy xe anh Thái đi ngang qua nữa dù đó là con đường để anh về nhà," ông Chương phân tích.

Trong một diễn biến khác, các video trên kênh Youtube Thái Văn Đường với 119.000 người đăng ký đã biến mất.

Những hình ảnh cuối cùng trước khi 'mất tích'

Theo các video mà BBC xem được, người được cho là ông Đường Văn Thái sau khi rời khỏi nhà trên chiếc xe máy thì rẽ trái ra khỏi hẻm nhà và đi một đoạn ngược chiều, đến quán cà phê trong khuôn viên trường Đại học Công nghệ Rajamangala Thanyaburi. Nơi này chỉ cách nhà ông Thái tầm hai cây số.

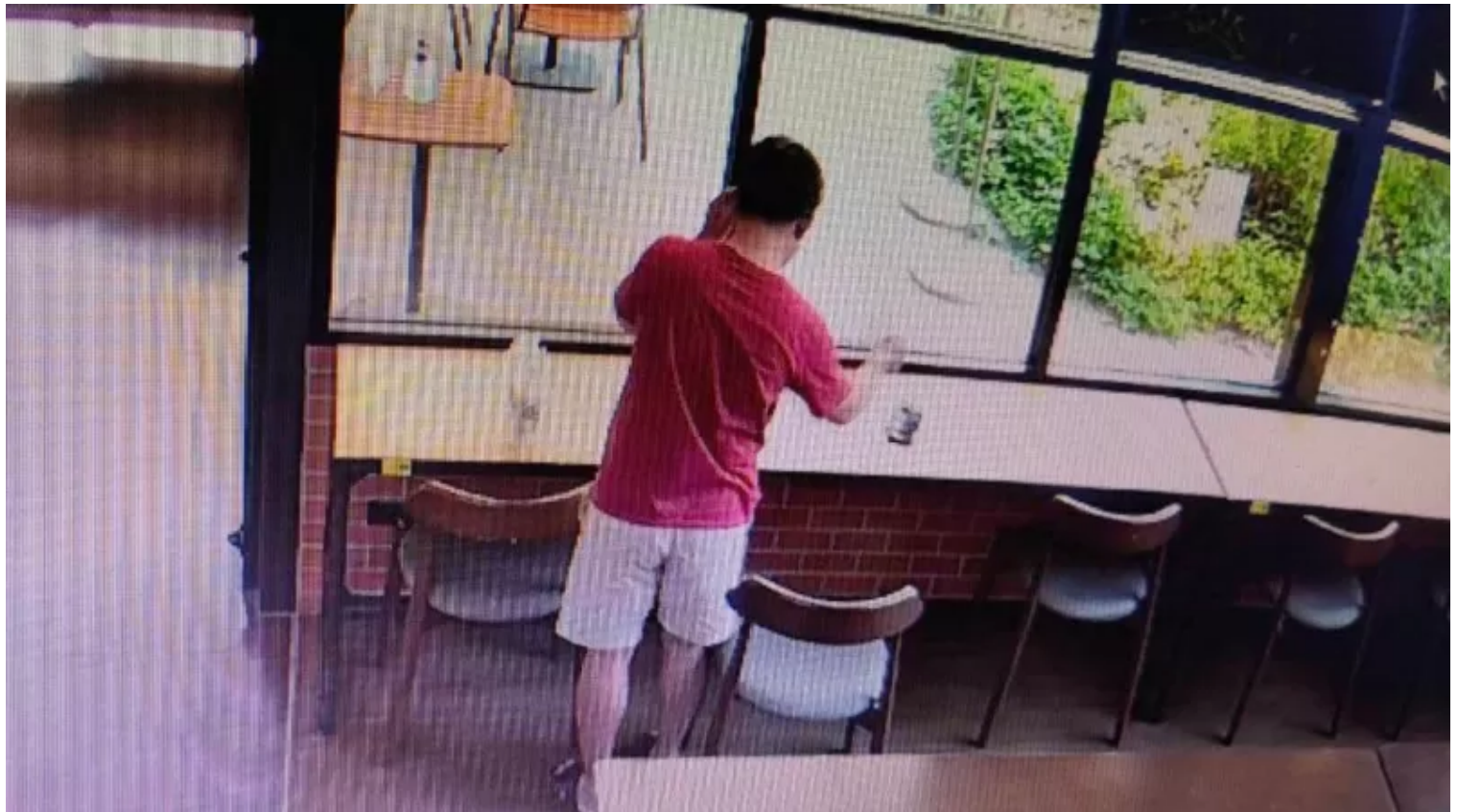
Từ camera an ninh của quán cà phê, người ta có thể thấy ông Thái đặt hai ly nước. Sau đó, ông Thái được cho là gặp một người bạn ở công viên và thực hiện livestream.

Nhóm của ông Chương cũng xin được hai đoạn video từ camera an ninh ở gần Đại học công nghệ này và tìm thấy hình ảnh của ông Thái. Cụ thể, hai video quay lại cảnh ông Thái rời khỏi khuôn viên trường (khoảng 17:47) thì dường như có bốn người, đi trên hai chiếc xe máy theo sau ông Thái.

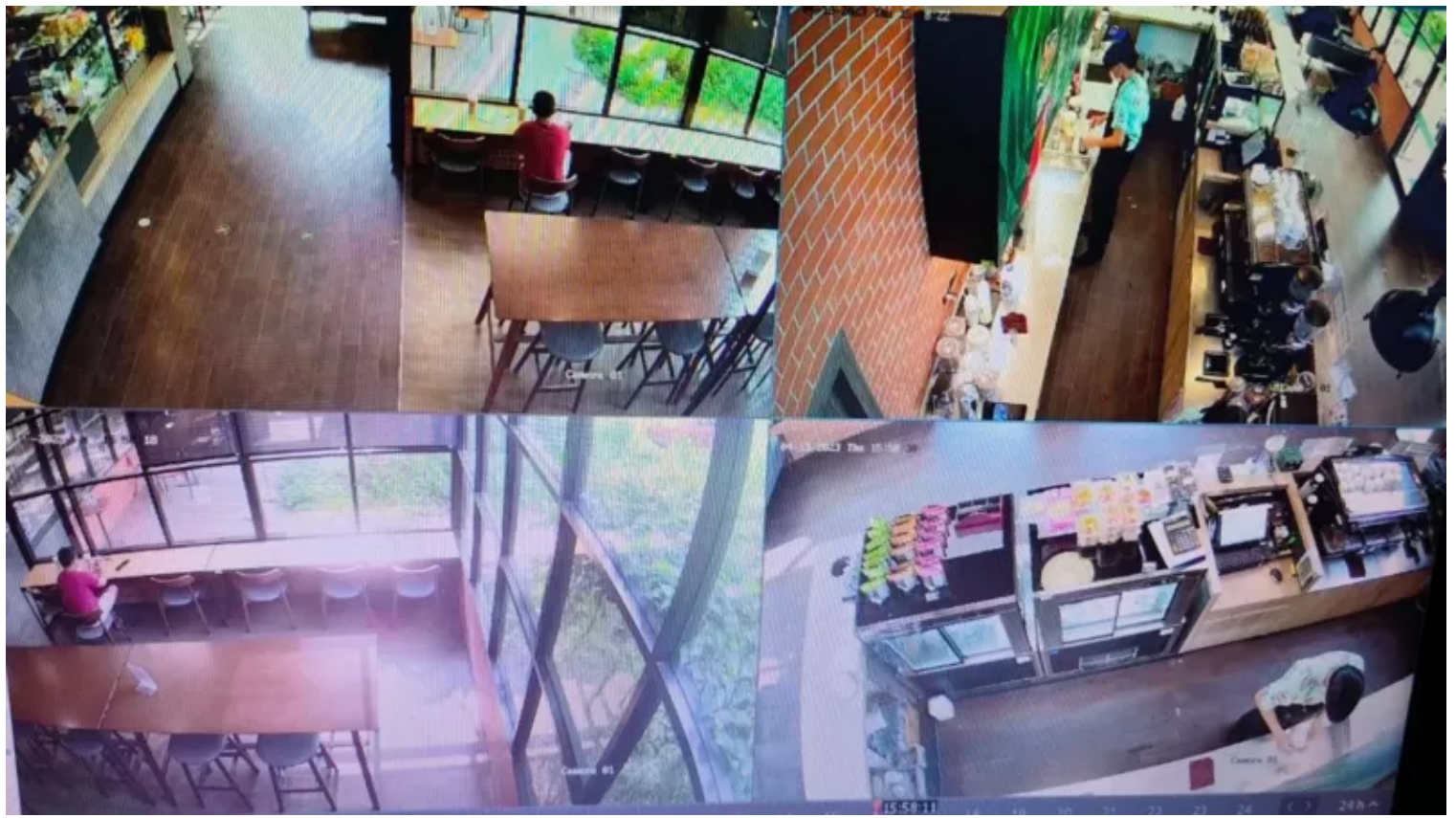
Nguồn hình ảnh, CCTV

Ông Đường Văn Thái sau khi rời khỏi nhà trên chiếc xe máy trong áo thun, quần cộc thì đã rẽ trái ra khỏi hẻm nhà và đi một đoạn ngược chiều

Nguồn hình ảnh, CCTV

Từ camera an ninh của quán cà phê, ông Thái đặt hai ly nước

Nguồn hình ảnh, CCTV

Trên con đường mà ông Thái được cho là "biến mất", nhiều camera an ninh bị hư hỏng, chỉ còn một chiếc còn hoạt động nhưng ống kính bị chĩa xuống dưới. Lúc này là khoảng 18:03 và camera ghi được hình ông Thái đi ngang qua.

"Chúng tôi xin được cảnh sát trích xuất camera ở con đường khác ghi hình các xe ra khỏi từ con đường mà thấy anh Thái lần cuối, thì không thấy anh chạy xe ra. Chúng tôi mới có cơ sở nghi ngờ anh Thái bị mất tích trên con đường Chumchon Lamphu và chúng tôi quay lại hỏi dò thêm," ông Chương nói với BBC.

Theo lời ông Chương, nhóm ông gặp được một nhân chứng. Người này nói chiều hôm 13/4, khoảng hơn 18 giờ thì có vụ bắt người.

Nguồn tin này nói có hai chiếc xe bán tải đậu sẵn hiệu Mitsubishi màu trắng. Người dân nói họ không thấy rõ mặt nhưng có nghe được tiếng la rất lớn và họ chỉ cho nhóm của

ông Chương tới nơi diễn ra vụ việc. Nhờ vậy, nhóm ông mới tìm được video ghi được tiếng la thất thanh mà ông Chương cho rằng thuộc về ông Thái.

"Người dân khác nói thấy một người đàn ông bị bắt bỏ lên xe rồi nhóm bắt người đó đem luôn chiếc xe máy lên chiếc xe bán tải. Họ nói người nam mà hét đó bị rút lại chiếc dép thì có người trong nhóm đó nhảy xuống lượm theo luôn, không để sót lại cái gì," ông Chương kể lại.

Vụ việc đang ở đâu?

Với những bằng chứng có được, nhóm thân hữu của ông Thái đã báo án với cảnh sát Thanyaburi và nhờ những tổ chức quốc tế về nhân quyền như Human Rights Watch vào cuộc.

Tờ Bangkok Post nói Cảnh sát Hoàng gia Thái Lan đã liên lạc với nhà chức trách Việt Nam để hỏi về Đường Văn Thái nhưng không nhận được phản hồi.

Ông Phil Robertson cho BBC biết rằng đơn khiếu nại về người mất tích đã được gửi tới đồn cảnh sát quận Thayanaburi, tỉnh Pathum Thani - nơi xảy ra vụ bắt cóc.

Là người trực tiếp đến hiện trường vụ án, ông Phil nói với BBC "rõ ràng người dân đã trông thấy có vụ việc gì đó xảy ra" và đã nghe được tiếng hét mà camera an ninh ghi hình lại đúng vào thời điểm mà mọi người suy đoán ông Thái bị "bắt cóc". Ông cũng nghe được từ người dân ở khu vực đó tình tiết về hai chiếc xe bán tải màu trắng được cho là bắt ông Thái đi.

Nguồn hình ảnh, CCTV

Hình ảnh ông Đường Văn Thái mặc áo thun màu đỏ bầm, quần cụt đi xe máy trước khi mất tích vào hôm 13/4

Ông Đường Văn Thái được bạn bè và thân nhân báo mất tích từ hôm 14/4. Sau đó hai ngày, báo chí Việt Nam đưa tin có một người cùng tên, không giấy tờ tùy thân đã bị công an Hà Tĩnh giam giữ vì xâm nhập trái phép vào Việt Nam.

Hiện tại, sau hai tuần vụ mất tích diễn ra, Công an Hà Tĩnh không xác nhận "đối tượng" Đường Văn Thái vừa bị bắt giữ trên có phải là Đường Văn Thái bị xem là "con rối lưu vong chống phá đất nước", theo cách gọi của báo Công an Nhân dân nói về ông Đường Văn Thái, người vốn tị nạn ở Thái Lan.

Tuy nhiên, chuyện báo chí Việt Nam phải để ý đến vụ một người bị giam giữ để điều tra vì "xâm nhập trái phép vào Việt Nam" và nêu họ tên rõ ràng cho thấy nhiều khả năng đây là người bị báo cáo mất tích ở Thái Lan trong ngày 14/04.

Trong số năm người bạn của ông Đường Văn Thái mà BBC nói chuyện, ai cũng khẳng định chưa bao giờ ông Thái chia sẻ với họ về dự định hay nguyện vọng trở về Việt Nam. Ông Thái đã phải tị nạn ở Thái Lan vì sự an nguy của bản thân nên chuyện "tự nguyện" hay "nhập cảnh trái phép" về Việt Nam là điều mà bạn bè ông cho là "quá vô lý".

Nguồn hình ảnh, CCTV

Con đường Chumchon Lamphu được cho là nơi xảy ra vụ bắt cóc với tiếng hét thất thanh vào lúc 18:07:10 ngày 13/4

Kêu gọi cảnh sát Thái Lan vào cuộc

Một nguồn tin giấu tên cho BBC hay cảnh sát Thái Lan nói họ không nhận được bất kỳ lời yêu cầu chính thức nào từ Việt Nam trong vụ bắt giữ ông Đường Văn Thái.

Nguồn tin ẩn danh khác từ phía cảnh sát nói với ban BBC News Tiếng Thái rằng, họ hầu như không biết và không dính líu đến có vụ bắt cóc người tị nạn Việt Nam tên Đường Văn Thái. Nhưng nguồn tin này cũng nêu quan ngại Thái Lan có lịch sử

"bắt tay" với Việt Nam, Lào, Campuchia, Myanmar trong các vụ bắt cóc những nhà bất đồng chính kiến sống tại nước này, và để ngỏ khả năng có sự giúp sức của lực lượng Thái.

"Chúng tôi cũng không biết cục cảnh sát nào đang thụ lý vụ việc. Phó cảnh sát trưởng Thái Lan đang rà soát lại các sở cảnh sát nhưng vẫn chưa có câu trả lời rõ ràng bên nào đang phụ trách điều tra vụ việc," nguồn tin không muốn nêu tên nói.

Khi khảo sát hiện trường, ông Phil Robertson và một số nhóm điều tra độc lập không thể tiếp cận các camera an ninh của người dân, dù đã có giấy phép từ cảnh sát.

"Chúng tôi đã trình bày đầu đuôi và xin phép họ cho xem CCTV nhưng đương nhiên họ không có nghĩa vụ cung cấp, vì nhiều lý do. Nhưng nếu cảnh sát đến và yêu cầu họ trích xuất camera thì họ đương nhiên phải hợp tác và cảnh sát Thái Lan nên vào cuộc."

Nhưng Đại diện tổ chức Theo dõi Nhân quyền cũng bày tỏ quan ngại liệu cảnh sát Thái Lan có tiến hành điều tra hay không vì ông Đường Văn Thái không phải là công dân nước họ và dường như "không nằm trong sự quan tâm của họ".

"Các tổ chức quốc tế và dư luận cần chú ý và theo dõi sát sao vụ việc để khiến cho chính phủ Thái Lan có trách nhiệm "xem trọng vụ án" và nhìn nhận vụ bắt cóc là hành động "nguy hiểm". Và họ phải bắt Việt Nam chịu trách nhiệm giải trình nếu phát hiện Việt Nam đứng sau vụ bắt cóc này," ông Phil Robertson nhấn mạnh.

Ông Phil Robertson tiếp tục thúc giục giới chức Thái Lan tiến hành tra vụ việc vì đã có một người được cấp quy chế tị nạn biến mất giữa thanh thiên bạch nhật. Đồng thời, việc cho phép

hay nhắm mắt làm ngơ trước hành động bất hợp pháp của các đặc vụ nước ngoài trên lãnh thổ Thái Lan sẽ gây "đe dọa nghiêm trọng" tới cộng đồng người tị nạn đang tìm kiếm an toàn ở nước này.

Liên đoàn Nhà báo Quốc tế (IFJ) hôm 20/4 nêu quan ngại và lên án về vụ việc mà tổ chức này gọi là "bắt cóc" và giam giữ ông Đường Văn Thái.

IFJ cho biết: "Vụ bắt cóc Đường Văn Thái cho thấy mối nguy hiểm đáng kể mà các nhà báo Việt Nam phải đối mặt và tạo tiền lệ nghiêm trọng cho sự an toàn của những người làm truyền thông ở nước ngoài..."

"IFJ lên án việc bắt cóc và giam giữ ông Thái, đồng thời kêu gọi chính quyền Việt Nam đảm bảo trả tự do ngay lập tức và cho phép ông ta trở về Thái Lan."

Ủy ban Bảo vệ Ký giả ([CPJ](#)) hôm 18/4 cũng đã kêu gọi giới chức Việt Nam trả tự do cho nhà báo độc lập Đường Văn Thái cũng như ngừng sách nhiễu và bắt bớ những người làm báo sống lưu vong.

"Các giới chức Việt Nam phải trả tự do ngay lập tức cho nhà báo Đường Văn Thái và công bố các thông tin chi tiết về việc bắt giữ ông," ông Shawn Crispin, đại diện cấp cao của CPJ tại Đông Nam Á nói hôm 18/4 trong một tuyên bố của tổ chức chuyên cổ vũ cho tự do báo chí trên toàn cầu trong 40 năm qua.

"Chính quyền Việt Nam phải trả tự do ngay lập tức cho nhà báo Đường Văn Thái và công bố chi tiết chính xác về việc giam giữ ông," Shawn Crispin, đại diện cấp cao của CPJ tại Đông Nam Á cho biết.

Đồng thời, ông Crispin cũng kêu gọi giới chức Thái Lan nên điều tra kỹ lưỡng và minh bạch về hoàn cảnh biến mất của ông Thái ở Bangkok, và "đảm bảo rằng các nhà báo không rơi vào tầm ngắm vì việc họ làm".

Nguồn hình ảnh, Đoàn Huy Chương

Hình ảnh nơi ông Đường Văn Thái cư ngụ tại Thái Lan vào ngày 17/4: cửa nhà vẫn đóng kín

Bị cho là "chống phá"

Báo Công an Nhân dân, Quân đội Nhân dân... có nhiều bài viết từ năm 2021 gọi Đường Văn Thái là "con rối lưu vong chống phá đất nước" và ông bị quy cho có nhiều bài viết, phát ngôn thổi phồng, xuyên tạc chống phá Đảng CS và nhà nước cũng như bôi nhọ quan chức.

Ông Đường Văn Thái lánh sang Thái Lan tị nạn từ năm 2019 đã được Cao uỷ Liên Hiệp quốc về người tị nạn (UNHCR) cấp quy chế tị nạn vào tháng 7/2020.

[Blogger Trương Duy Nhất bị tuyên phạt 10 năm tù](#)

[Vụ Trương Duy Nhất và nạn bắt cóc nhà hoạt động ở Đông Nam Á](#)

Điều này khác với trường hợp ông Trương Duy Nhất, người trước đó cũng "mất tích" ở Thái Lan vào tháng 1/2019, khi ông chỉ vừa đăng ký xin quy chế tị nạn chứ chưa được UNHCR cấp quy chế.

Chính quyền Việt Nam luôn bác bỏ việc ông Trương Duy Nhất bị bắt cóc ở Thái Lan nhưng các luật sư bào chữa cho ông Nhất cho BBC hay rằng, ông nói mình bị hai cảnh sát Hoàng gia Thái Lan bắt ở Bangkok. Sau đó, họ giao ông cho một nhóm, nhiều khả năng là cảnh sát mật vụ Việt Nam.

Ông Nhất sau đó bị kết án 10 năm tù với cáo buộc "Lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ" theo điều 356 Bộ luật Hình sự.

Trong bài viết gửi cho BBC, David Hutt, nhà nghiên cứu từ Central European Institute of Asian Studies (CEIAS) nhận định vụ ông Đường Văn Thái bị bắt cóc ở Thái Lan vào ngày 13/04 và bị cưỡng ép đưa về Việt Nam có liên quan đến quan hệ với Hoa Kỳ. Vì đó là thời điểm trước ngày Ngoại trưởng Antony Blinken tới HN, ca ngợi bang giao Mỹ-Việt là "trong những mối quan hệ năng động nhất và quan trọng nhất mà chúng ta đã từng có".

Hồi 2017, các báo châu Âu cho biết có một công dân Việt Nam là ông Trịnh Xuân Thanh, người đã có quy chế tỵ nạn tại Đức bị an ninh Việt Nam "bắt cóc" ở Berlin đưa về Việt Nam qua ngã Slovakia và Nga. Phía VN thì nói ông Thanh tự về Hà Nội và ra trình diện.

Các phiên tòa sau đó ở Berlin đã nêu tên các quan chức cao cấp ngành công an Việt Nam trong vụ án và công bố rõ vô số bằng chứng nghiệp vụ họ để lại ở châu Âu.

Tuy thế, sau khi vài quan chức an ninh cấp thấp bị yêu cầu rời ĐSQ VN về nước, quan hệ Đức-Việt sau đó đã tiến triển, tập trung vào các lợi ích kinh tế, và các lãnh đạo cao nhất của Đức đều lần lượt thăm VN.

Theo ông David Hutt sẽ chẳng có ai ở Mỹ dám hỏi về các quan chức công an vì Bộ này là một trụ cột của hệ thống chính trị VN.

Quan điểm chínhhh thống ở VN cho rằng "nhiều năm qua, các thế lực thù địch, phản động không ngừng dùng mọi âm mưu, thủ đoạn, với những hình thức khác nhau để tấn công vào nền tảng tư tưởng của Đảng, chống phá chủ trương, chính sách, đường lối và pháp luật của Đảng và Nhà nước".

[Đài báo của Nhà nước](#) thường xuyên cảnh báo người dân, thanh thiếu niên "không được lợi dụng quyền tự do dân chủ để chống phá chế độ".

Cảnh sát đặc nhiệm Thái Lan vào cuộc vụ blogger Đường Văn Thái nghi bị bắt cóc

2023.04.20

Ông Đường Văn Thái

Hình từ YouTube Thái Văn Đường

Lực lượng Cảnh sát Đặc nhiệm thuộc Cảnh sát Hoàng gia Thái Lan đã vào cuộc điều tra vụ một người tị nạn chính trị Việt Nam bị mất tích ở Bangkok nhưng sau đó lại đột nhiên xuất hiện ở Việt Nam và bị bắt.

Blogger Đường Văn Thái (YouTuber Thái Văn Đường), người thường xuyên chia sẻ thông tin thuộc dạng “cung đình” của nhiều lãnh đạo Nhà nước Việt Nam trên YouTube với gần 120 ngàn người theo dõi, bị mất tích ở gần nhà trọ thuộc tỉnh Pathum Thani, Thái Lan, vào chiều muộn ngày 13/4.

Ba ngày sau, truyền thông Việt Nam đưa tin Công an huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh, đã bắt giữ ông khi ông xâm nhập trái phép từ Lào vào chiều ngày 14/4.

Bà Grace Bùi, một nhà hoạt động nhân quyền người Mỹ gốc Việt sống ở Bangkok nhiều năm qua, cho biết người của Lực lượng Cảnh sát Đặc nhiệm đã liên lạc với bà và nhóm bạn thân thiết của ông Thái để tìm hiểu thông tin về vụ việc và khả năng ông bị bắt cóc và dẫn giải bởi mật vụ Việt Nam. Bà chia sẻ với Đài Á Châu Tự Do (RFA) trong ngày 20/4:

“Cảnh sát đặc biệt (Special Forces) họ đã vào cuộc ngày hôm qua, họ bắt đầu điều tra về vụ mất tích của Đường (Văn Thái-PV).

Tôi nghĩ vụ này lớn hơn vụ của Trương Duy Nhất (bị bắt cóc ở Bangkok năm 2019-PV) vì vụ ông Nhất nghi ngờ có những người thuộc cảnh sát Thái Lan giúp đỡ, nhưng trong vụ việc này tôi nghĩ cảnh sát Thái không có dính líu, vì đã nói chuyện với người trưởng Cảnh sát ở Bangkok này nhưng ông ta nói là không biết gì hết. Tôi nghĩ vụ này Việt Nam tự làm lấy.”

Phóng viên RFA gửi email cho Cảnh sát Hoàng gia Thái Lan để kiểm chứng thông tin trên nhưng chưa nhận được phản hồi.

Nhóm bạn điều tra dấu vết blogger mất tích

Bà Grace Bùi cho RFA biết song song với điều tra của cảnh sát Thái, nhóm của bà bắt đầu thu thập thông tin, các đoạn camera an ninh về đường đi của ông Đường Văn Thái trước khi bị mất tích để phản bác thông tin mà phía Việt Nam đưa ra.

Mục tiêu của nhóm là lấy lại công bằng cho Đường Văn Thái, bảo vệ người tị nạn Việt Nam ở Thái Lan, và cho thế giới biết rõ sự vi phạm nhân quyền của Hà Nội cho dù quốc gia này đang là thành viên Hội đồng Nhân quyền Liên Hiệp quốc, bà nói.

Nhóm đang cộng tác chặt chẽ với nhiều tổ chức nhân quyền quốc tế để làm rõ những gì đã xảy ra với nhà báo dũng cảm, người dám đưa tin về tham nhũng và cấu kết của quan chức Việt Nam trong nhiều năm qua.

Hai ngày trước, nhóm đã báo cảnh sát địa phương về sự mất tích của ông Thái và được nhà chức trách khu vực cấp cho giấy phép được thu thập thông tin từ các camera công cộng trong khu vực mà blogger này có thể hiện diện trong ngày bị mất tích.

Bà Grace Bùi cho biết, ông Đường Văn Thái vào ngày 13/4 đã rời nhà và đi đến một tiệm bán cà phê ở gần đó để mua hai cốc cà phê rồi đi đến khu công viên trong Đại học Công nghệ Rajamangala, cách Bangkok chừng 50 km về phía bắc.

Tại đây, ông uống cà phê cùng với một người tị nạn mới quen, Facebooker Lộc AnHà. Sau đó, hai người chia tay, người bạn ở lại còn ông Thái đi về hướng nhà trọ của mình và từ đó không ai liên lạc được nữa.

Phóng viên có liên lạc với Facebooker Lộc AnHà, tên thật là Nguyễn Khắc Đình Lộc, và được người này cho biết thông tin bà Grace Bùi thu thập được là chính xác.

Ông Lộc nói trong chiều hôm đó, Đường Văn Thái gọi điện cho ông và hẹn ra công viên trốn nóng như nhiều ngày trước. Hai người uống cafe rồi blogger thực hiện live stream nói về chuyến viếng thăm Hà Nội vào ngày hôm sau của Ngoại trưởng Hoa Kỳ Anthony Blinken và vụ xử blogger Nguyễn Lân Thắng.

Khoảng 5 giờ 30, Đường Văn Thái kết thúc chương trình live stream và quay trở về phòng trọ. Ông Lộc ngồi thêm một lúc rồi ra về.

Ông Lộc, một người hoạt động về tự do tôn giáo ở Bà Rịa-Vũng Tàu và thường xuyên bị sách nhiễu bởi chính quyền địa phương, cho biết ông nhận được tin ông Thái bị mất tích vào chiều hôm sau (14/4) khi đang chờ ông Thái qua để hai người đi chợ phiên, như nhiều tuần trước đó.

Ông cho biết thông tin người bạn mình nhập cảnh trái phép từ Lào về Hà Tĩnh là bịa đặt vì Đường Văn Thái không có ý định về Việt Nam, và không thể vượt 920 km đường bộ trong thời gian một ngày từ trung tâm Thái Lan đến biên giới Lào-Việt được.

Hơn 300 người tị nạn Việt Nam ở Thái Lan hôm qua ký một kiến nghị thư gửi cho các tổ chức của LHQ, đặc biệt là Văn phòng Cao ủy về người tị nạn (UNHCR) ở Bangkok, và nhiều tổ chức nhân quyền quốc tế để yêu cầu điều tra vụ việc, thực hiện các biện pháp bảo đảm an ninh cho họ, và đẩy mạnh việc định cư cho họ ở quốc gia thứ ba.

Thư kiến nghị được đại diện những người tị nạn gửi cho văn phòng Cao ủy về người tị nạn (UNHCR) ở Bangkok hôm 19/4.

Ngày 20/4, phóng viên gửi email cho UNHCR và Văn phòng Cao ủy về Nhân quyền của LHQ nhưng chưa nhận được phản hồi.

VNTB – 2 nhân chứng nhìn thấy vụ bắt cóc Đường Văn Thái

12.05.2023 7:22

Capture à partir de :vietnamthoibao.org

Hiếu Bá Linh

(VNTB) – Nhân chứng nhìn thấy 3 chiếc xe màu trắng chặn xe của Đường Văn Thái

Ngày 10/5 Đài Phát thanh và Truyền hình quốc tế của Đức Deutsche Welle (Làn sóng Đức, viết tắt là DW) đưa tin về vụ bắt cóc Đường Văn Thái tại Thái Lan, đặc biệt DW đã phỏng vấn 2 nhân chứng nhìn thấy vụ bắt cóc này.

Blogger bất đồng chính kiến Đường Văn Thái được cho là đã bị bắt cóc giữa ban ngày khi đang sống lưu vong và bị đưa về Việt Nam, bạn bè và các nhà hoạt động nhân quyền cho biết.

Ngày thứ Năm, 13 tháng 4 tại huyện Thanyaburi [tỉnh Pathum Thani], Thái Lan, trên con đường Lamphu trong thời gian lễ hội té nước [Tết của Thái Lan] hầu như không có ai ở nhà. Một trong số ít người vẫn còn ở đó là ông Lom Panphim, ông đang

nướng thịt trước nhà thì nghe tiếng hét lớn. “Những tiếng la hét rất lớn, như thể ai đó đang bị tấn công”, Lom kể lại trong một cuộc phỏng vấn với DW.

Nhân chứng Lom Panphim.

Ông ta nhìn ra đường và thấy “3 chiếc xe màu trắng chặn đường”. Tiếng la hét âm ỉ phía sau khúc đường bị chặn dần dần im bật. “Ai đó hãy gọi cảnh sát đi! một người đi đường hét lên”, một bà hàng xóm tường thuật. Sau đó, những chiếc xe màu trắng phóng đi mà không để lại bất kỳ dấu vết nào, Lom nói.

Dân làng (nhân chứng)

nhìn thấy ชาวบ้าน
ที่เห็นเหตุการณ์

Xe máy của Đường Văn Thái bị 3
chiếc xe ô tô kẹp vào giữa.

Các nhà hoạt động nhân quyền và bạn bè của nhà bất đồng chính kiến tin chắc rằng chính Đường Văn Thái đã bị mật vụ Việt Nam khống chế trên đường phố và bắt cóc đưa về Việt Nam. Blogger 41 tuổi sống ở Thái Lan từ năm 2019. Với những bài chỉ trích Hà Nội, Đường Văn Thái gần đây đã được khoảng 120.000 người theo dõi trên YouTube. Ông Thái thường xuyên phát trực tiếp từ huyện Thanyaburi, Thái Lan với nội dung chỉ trích lãnh đạo cộng sản Việt Nam vốn kiểm soát tất cả các phương tiện truyền thông chính thức trong nước.

Đoạn đường nơi Đường Văn Thái bị bắt cóc, hai bên đường là vườn chuối, do đó không có camera giám sát.

Phê bình Đảng sẽ bị trừng phạt nghiêm khắc. Nhiều blogger và nhà báo đã bị kết án tù dài hạn ở Việt Nam. Tổ chức Phóng viên Không Biên giới (RSF) cho biết trong tù, một số người làm truyền thông bị “hành hạ, cô lập và không được chăm sóc y tế”. Trong bảng xếp hạng của RSF về tự do báo chí toàn cầu được công bố gần đây, Việt Nam đứng thứ ba cuối bảng. Chỉ trên có Bắc Triều Tiên và Trung Quốc.

Camera đường phố ghi lại hình ảnh cuối cùng của Đường Văn Thái

Blogger Thái Văn Đường đã phát trực tuyến lần cuối từ công viên trường đại học gần nhà vào ngày anh mất tích. Trước 18 giờ chiều một chút, ông Thái lên xe máy chạy về nhà, theo những đoạn video do bạn bè ông thu thập được.

Một camera giám sát trên đường Lamphu đã ghi được hình ảnh cuối cùng của ông Thái lúc 18:03 giờ. Máy camera kế tiếp

[không bị hỏng], cách khoảng 200 mét sau đó, không còn nhìn thấy ông Thái nữa. Thay vào đó, camera an ninh này đã ghi lại những tiếng la hét kéo dài. Sau đó, không còn thấy dấu vết của ông Thái nữa.

Một ngày sau, ông Thái được cho là xuất hiện – cách đó khoảng 900 km ở vùng biên giới giữa Việt Nam và Lào. Công an địa phương cho biết một người đàn ông 41 tuổi tên Đường Văn Thái đã bị bắt trên đường mòn ở huyện biên giới Hương Sơn của Việt Nam. Người này “nhập cảnh trái phép vào Việt Nam” và do đó đã bị bắt, theo truyền thông nhà nước Việt Nam. Từ đó cho đến nay, Hà Nội vẫn chưa cung cấp thêm thông tin gì về vụ việc này.

Bạn bè của ông Thái loại trừ trường hợp ông đã tự ý về Việt Nam. “Không thể nào xảy ra được”, bà hàng xóm của blogger, Pi Noi, nói. Đồ đạc của anh ấy, như hộ chiếu và thẻ tị nạn của UNHCR [Cao ủy tị nạn LHQ] “tất cả vẫn còn ở đây”. Trái lại, “anh ấy hay nói về việc sớm đi định cư ở một nước phương Tây”. Trong chương trình tái định cư của UNHCR, người tị nạn chính trị được công nhận sẽ được đưa đến một quốc gia thứ ba an toàn. Grace Bui, một nhà hoạt động nhân quyền và là bạn của Thái, nói với DW: “Anh ấy đã có một cuộc phỏng vấn với Cao ủy tị nạn Liên hợp quốc về kế hoạch tái định cư ở Úc”.

Chính quyền Thái Lan phản ứng dè dặt. Cơ quan cảnh sát có trách nhiệm ở huyện Thanyaburi đã không xác nhận cũng như phủ nhận khả năng xảy ra vụ bắt cóc. Sự biến mất của người Việt Nam này được xử lý như “trường hợp người mất tích” thông thường. “Thật đáng xấu hổ,” Phil Robertson của Tổ chức Theo dõi Nhân quyền (HRW) nói. “Người ta có thể nghĩ rằng họ sẽ coi một vụ bắt cóc như vậy ở Thái Lan là một sự xúc phạm

đến chính quyền và chủ quyền của Thái Lan, nhưng cho đến nay, có vẻ như cảnh sát địa phương không quan tâm”, phó giám đốc bộ phận châu Á của HRW nói với DW. Chính xác những gì đã xảy ra trên đường Lamphu vào ngày 13 tháng 4 vẫn chưa được làm sáng tỏ.

Những trường hợp người Việt khác cũng bị nghi là bị bắt cóc ở nước ngoài

Rõ ràng là bằng cách bỏ tù blogger này, chính phủ Việt Nam một lần nữa đã bịt miệng thêm một người Việt Nam gây khó chịu cho họ về mặt chính trị.

Tháng Giêng năm 2019, blogger Trương Duy Nhất biến mất ở bắc Bangkok. Ông cũng được cho rằng bị bắt cóc đưa về Việt Nam theo lệnh của Hà Nội và sau đó bị kết án 10 năm tù vì tội “lợi dụng chức vụ quyền hạn” với tư cách là một phóng viên. Cũng giống như Đường Văn Thái, ông trốn sang Thái Lan để xin tị nạn chính trị.

Và đầu năm 2017, một toán mật vụ Việt Nam đã bắt cóc Trịnh Xuân Thanh trên đường phố ở Tiergarten, Berlin. Họ đưa nguyên giám đốc công ty dầu khí nhà nước Petrovietnam về Việt Nam qua ngã Slovakia. Hà Nội sau đó tuyên bố ông tự nguyện trở về nước.

Vụ Đường Văn Thái và những hệ lụy

17/05/2023

Lê Quốc Quân

Capture à partir de :voatiengviet.com

Ông Đường Văn Thái trong một tấm hình không rõ ngày tháng, do một người bạn chụp và chia sẻ.

Việc bắt cóc người trong lãnh thổ quốc gia khác đã xảy ra từ lâu, không hiếm, đặc biệt là những quốc gia “Chí Phèo” như Triều Tiên (*) nhưng chưa bao giờ nở rộ như giai đoạn từ 2010 cho đến hiện nay.

Ngày 13/4/2023, Đường Văn Thái bị bắt cóc và tống lên một chiếc xe bán tải hiệu Mitsubishi màu trắng tại Thái Lan, sau đó một ngày truyền thông Việt Nam đưa tin đã bắt được ông [“xâm nhập biên giới trái phép qua đường mòn lối mở”](#) ở huyện Hương Sơn, Hà Tĩnh.

Cách nay bốn năm, ngày 26/1/2019 Nhà báo Trương Duy Nhất bị mất tích tại Trung tâm thương mại Future Park, ở Bangkok, Thái Lan. Ngày 28/1/2019 công an Hà Nội đột ngột thông báo đã [bắt được ông Nhất tại Đồn công an Phường Dịch Vọng, Hà Nội](#).

Và 23/7/2017 Trịnh Xuân Thanh bất ngờ bị ấn vào một chiếc xe trên một đại lộ ở thủ đô Berlin, cách không xa Phủ Thủ tướng Đức Quốc. Ngày 31/7/2017, Bộ Công An Việt Nam cho biết nghi can Trịnh Xuân Thanh đã ra [đầu thú tại trực ban hình sự của cơ quan an ninh tại Hà Nội](#).

Có thể cho rằng tất cả những nhân vật trên đều là nạn nhân những vụ bắt cóc của công an Việt Nam và đó chỉ là những vụ việc tiêu biểu đã được nhận diện từ thông tin trên truyền thông

Việt Nam, còn hàng loạt vụ bắt cóc đã được công chúng đề cập nhưng không được loan báo chính thức khác.

Vậy nguồn gốc và căn cứ pháp lý ở đây là gì và Công pháp Quốc tế đề cập đến vấn đề này ra sao?

Nguồn gốc và căn cứ của sự bắt cóc

Việc bắt cóc người trong lãnh thổ quốc gia khác đã xảy ra từ lâu, không hiếm, đặc biệt là những quốc gia “Chí Phèo” như Triều Tiên nhưng chưa bao giờ nở rộ như giai đoạn từ 2010 cho đến hiện nay.

Sau đại hội 18 của ĐCS Trung Quốc vào năm 2012, Tập Cận Bình đẩy mạnh chiến dịch chống tham nhũng lớn nhất trong lịch sử với tên gọi “đả hổ, diệt ruồi”, trong đó có phối hợp với các quốc gia trên thế giới để truy lùng tội phạm tham nhũng thông qua chiến dịch “lưới trời” và “săn cáo”.

Tham khảo Tân Hoa Xã, Reuters thống kê, từ 2012 cho đến 2018, Trung Quốc đã bắt giữ 4,141 tội phạm kinh tế [từ 90 nước trên khắp hành tinh](#). Cũng Tân Hoa Xã khoe Trung Quốc đã [“đưa được” khoảng 10.000 kẻ đào tẩu về nước](#).

Ngoài chuyện bắt cóc các tội phạm kinh tế, tham nhũng, Trung Quốc còn “săn” những cá nhân bất đồng chính kiến hoặc vận động cho tự do, dân chủ ở Trung Quốc như vụ bắt cóc Michel Gui tại Thái Lan, hoặc Howard Lam ở Hồng Kông.

Giống như “người anh phương Bắc”, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng đẩy mạnh chiến dịch chống tham nhũng mà người Việt thường ví von là “đốt lò”, trong đó cũng có “săn cáo” ở một số nơi.

Tuy nhiên khác với Trung Quốc, tất cả các vụ bắt cóc mà công an Việt Nam thực hiện bên ngoài lãnh thổ đều không phải là truy tìm - cưỡng bức những cá nhân tham nhũng, tội phạm kinh tế về quy án, nạn nhân các vụ bắt cóc, kể cả Trịnh Xuân Thanh (đã bị phạt do tham nhũng) đều nhằm củng cố quyền lực chính trị nên đã gây hệ lụy rất xấu trong quan hệ quốc tế, kể cả vụ bắt cóc Trịnh Xuân Thanh, Trương Duy Nhất và mới đây là Đường Văn Thái.

Phải nói thẳng rằng việc cưỡng bức ai đó , đưa họ từ bên ngoài vào bên trong lãnh thổ để xét xử là vi phạm luật pháp quốc tế .

Ngày 23/10/2010, Đại hội đồng LHQ đã thông qua một công ước quốc tế về Bảo vệ mọi người không bị mất tích do cưỡng bức” (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance). Điều 1, khoản 2 của công ước này minh định, không thể viện dẫn bất cứ lý do nào để biện minh cho việc bắt cóc hoặc thủ tiêu. Điều 3 của công ước này còn yêu cầu các quốc gia điều tra và đưa những người, những nhóm đã tiến hành bắt cóc ra trước công lý.

Tuy không thừa nhận đã bắt cóc nhưng do tin điều đã làm là... chính đáng, nên một số cá nhân có liên quan đến hoạt động bắt cóc do chính quyền Việt Nam thực hiện đã khoe chuyện được Nhà nước vinh danh bởi đưa Trịnh Xuân Thanh về nước - ít nhất đã có 12 chiến sỹ được tặng huân chương chiến công nhất, nhì và ba vì [“có thành tích xuất sắc tham gia kế hoạch VT17”](#).

Vậy chẳng lẽ cứ tội phạm trốn ra nước ngoài thì không thể đưa về được hay sao?

Dẫn độ và hỗ trợ tư pháp quốc tế

Trong quan hệ quốc tế, các quốc gia có thể thiết lập Hiệp định tương trợ tư pháp (Mutual Legal Assistance Treaty – MLAT). Đa số MLAT là song phương nhằm hỗ trợ nhau giải quyết các vấn đề về tư pháp cả trong lĩnh vực dân sự lẫn hình sự.

Nội dung chính của các hiệp định tương trợ tư pháp thường xác lập cách thức trợ giúp lẫn nhau trong việc tổng đạt giấy tờ đến các đương sự, ủy thác điều tra, thu thập thông tin, chứng cứ, chuyển giao đồ vật, tài sản, dẫn độ công dân, công nhận và thi hành các bản án của nhau.

Cho đến cuối năm 2022, Việt Nam đã ký kết hơn 60 điều ước quốc tế và 25 hiệp định tương trợ tư pháp hình sự đang có hiệu lực thi hành trong khi Mỹ [có 19 hiệp định tương trợ tư pháp đang có hiệu lực](#). Việt Nam chưa ký hiệp định tương trợ tư pháp nào với Thái Lan nhưng các quốc gia trong ASEAN có một điều ước về tương trợ tư pháp hình sự.

Theo Luật tương trợ tư pháp của Việt Nam (số 08/2007/QH12) thì nguyên tắc tương trợ tư pháp phải “được thực hiện trên nguyên tắc tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau, bình đẳng và các bên cùng có lợi”.

Trong trường hợp chưa có điều ước quốc tế về tương trợ tư pháp thì phải hoạt động trên nguyên tắc “có đi có lại”, phù hợp với luật pháp và tập quán quốc tế.

Xét trên bề nổi và căn cứ vào công pháp quốc tế thì rõ ràng vụ bắt cóc Trương Duy Nhất và Đường Văn Thái tại Thái Lan là vi phạm chủ quyền, quyền toàn vẹn lãnh thổ của Thái Lan. Sự việc tương tự cũng đã xảy ra với Trịnh Xuân Thanh tại Đức và [đó là lý do Tòa án Đức đã bắt các nghi phạm đem ra xét xử](#). Đã

sáu năm nhưng chính phủ Đức và một số quốc gia ở châu Âu như Slovakia vẫn đang tiếp tục điều tra và truy nã những tội phạm bắt cóc Trịnh Xuân Thanh, xâm hại chủ quyền của họ.

Bởi vậy, không thể loại trừ khả năng Thái Lan cũng điều tra và đem những kẻ bắt cóc Đường Văn Thái ra xét xử như vụ Trịnh Xuân Thanh. Dựa trên những gì đã biết, có hai tình huống có thể xảy ra từ phía Thái Lan:

Thứ nhất: Nếu Việt Nam đã thông báo và Thái Lan xem Đường Văn Thái chỉ là một tội phạm hình sự, họ có thể bắt giữ và trao cho phía Việt Nam. Điều đó có thể giúp Thái Lan nhận lại những công dân Thái đang ần náu tại Việt Nam vì chống chính quyền Thái hiện tại theo phương thức “có qua có lại”.

Thứ hai là phía Việt Nam chủ động bắt cóc, thực hiện một chuyên án giống như “Kế hoạch VT17” với Trịnh Xuân Thanh vào năm 2017. Mật vụ của Việt Nam “bí mật” theo dõi và thực thi hoạt động tội phạm ngay trên lãnh thổ Thái Lan, cưỡng bức Đường Văn Thái về Việt Nam, rồi lu loa về việc Thái “xâm nhập trái phép”. Ông sẽ chỉ bị phạt hành chính về hành vi này nhưng sau đó sẽ bị khởi tố, truy tố và xét xử bởi một điều khoản khác trong chương các tội phạm về an ninh quốc gia của Bộ Luật hình sự.

Tình huống này sát diễn biến thực tế vì cảnh sát Thái Lan từng bảo với báo chí Thái Lan rằng họ đã liên lạc với Việt Nam để yêu cầu cung cấp thông tin nhưng Việt Nam “chưa trả lời” và sau khi loan báo Đường Văn Thái bị bắt vì “xâm nhập trái phép”, cảnh sát Thái Lan thắc mắc Việt Nam không nói gì thêm về Đường Văn Thái, kể cả công bố quyết định khởi tố.

Hệ lụy của việc bắt cóc và can thiệp nội bộ

Việc Trương Duy Nhất và nay là Đường Văn Thái bị bắt cóc đã tạo nên tiền lệ nguy hiểm.

Hiện nay đang có rất nhiều người vận động cho tự do, dân chủ tại Việt Nam bị truy bức đến mức phải đào thoát sang Thái và tạm cư tại đó để chờ được cứu xét tị nạn ở nước thứ ba. Họ có nguy cơ đột nhiên “mất tích” rồi xuất hiện trong một nhà tù ở Việt Nam và không thể biết họ là nạn nhân của một vụ “bắt cóc” hay là kết quả tù, rất có thể, sự “tương trợ ngầm” theo kiểu “có đi có lại” giữa hai chính quyền Việt – Thái?

Vấn đề bây giờ là các tổ chức nhân quyền và các cá nhân đang tạm cư chờ tị nạn tại Thái Lan phản đối mạnh mẽ đến mức nào, có theo sát - thúc đẩy lời hứa sẽ điều tra của cảnh sát Thái Lan về những trường hợp như từng xảy ra đối với Trương Duy Nhất và Đường Văn Thái đồng thời yêu cầu công khai kết quả điều tra để xác định sự thực thế nào?

Chỉ khi hai sự kiện này được bạch hóa và công chúng được biết chính xác, những người đã “mất tích” là nạn nhân của riêng chính quyền Việt Nam hay là nạn nhân của sự hợp tác ngầm ngầm trái với luật pháp quốc tế giữa Việt Nam hay Thái Lan để triệt hạ các tiếng nói từ nước này “chống lại” nước kia như đã khẳng định [trong tuyên bố chung Việt-Thái](#) thì mới có các hành động tiếp theo.

Như chúng ta cũng đã biết, gần đây đài VOA đã phát đi một phóng sự đặc biệt về việc chính quyền Nga mượn tay Việt Nam [đàn áp kiều dân phản đối chiến tranh tại Ukraine](#). Mặc dù Việt Nam đã bác bỏ nhận định đó nhưng các nhân chứng trực tiếp vẫn đang hiện diện và những nghi vấn vẫn tiếp tục được củng cố. Trong quá trình trao đổi thì đại diện phía Việt Nam đều

khẳng định sẽ không cho bất cứ cá nhân nào “sử dụng Việt Nam” để chống lại nước khác (chống lại Nga).

Cùng với việc khi Australia phát hành đồng tiền xu có hình quốc kỳ Việt Nam Cộng Hoà, Việt Nam lên tiếng phản đối, [đồng thời yêu cầu “dừng lưu hành”](#). Đây có lẽ là bước leo thang mới về việc các quốc gia can thiệp vào nội bộ của nhau và không loại trừ sẽ có những nạn nhân mới nếu chúng ta không lên tiếng mạnh mẽ đòi bạch hoá.

Vụ Đường Văn Thái: 22 tổ chức kêu gọi Cao ủy Tị nạn LHQ bảo vệ người tị nạn Việt tại Thái Lan

19/05/2023

Capture à partir de : voatiengviet.com

Youtuber/Blogger Đường Văn Thái.

22 tổ chức quốc tế vừa gửi thư kêu gọi ông Filippo Grandi, Cao ủy Liên Hiệp Quốc về người tị nạn bảo vệ cho người tị nạn Việt Nam và những người xin tị nạn nói chung tại Thái Lan khỏi bị bắt cóc và trả lại quê nhà, sau vụ mất tích của ông Đường Văn Thái vào tháng trước.

Trong bức thư chung gửi đi vào ngày 18/5, các tổ chức quốc tế bày tỏ mối quan ngại về sự an toàn và phúc lợi của những người tị nạn Việt Nam và người xin tị nạn tại Thái Lan, mà họ

cho rằng “có nguy cơ bị các đặc vụ của Nhà nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam bắt cóc đem về nước”.

Vụ blogger Đường Văn Thái mất tích vào ngày 14/4/2023 là trường hợp người tị nạn Việt Nam thứ hai được biết đến có sự nhúng tay của các đặc vụ Việt Nam trong quá trình bắt cóc và đưa về Việt Nam để xử phạt vì những thông tin mà họ đưa ra.

Trước đó, vào tháng 1/2019, nhà báo Trương Duy Nhất cũng đột ngột mất tích khi đang xin tị nạn ở Thái Lan. Ông được cho là đã bị an ninh Việt Nam bắt cóc đưa về nước, sau khi ông được báo chí đưa tin xuất hiện tại Việt Nam, rồi bị kết án 10 năm tù về tội “Lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ”.

Blogger Đường Văn Thái trốn sang Thái Lan vào năm 2018 và đã được cấp quy chế tị nạn. Ngay trước thời điểm mất tích, ông Thái được phỏng vấn và cho phép sang một nước thứ ba theo chương trình Tái định cư cho Người tị nạn của Liên Hiệp Quốc.

“Những vụ bắt cóc được báo cáo này, sau đó là giam giữ tùy tiện, là một sự vi phạm rõ ràng luật tị nạn quốc tế và luật nhân quyền”, bức thư chung của các tổ chức quốc tế viết. “Những hành động đàn áp xuyên quốc gia này cũng được tiến hành như một phương tiện để các chế độ đàn áp tiếp tục bịt miệng và đe dọa quyền tự do biểu đạt của những tiếng nói bất đồng chính kiến, thậm chí vượt ra ngoài biên giới quốc gia”.

Cho tới nay, sau hơn một tháng ông Đường Văn Thái mất tích, chính quyền Việt Nam chưa đưa ra thông tin gì về tình trạng

của ông ngoài bản tin duy nhất được đăng hàng loạt trên báo chí chính thống ngay sau ngày ông Thái mất tích, rằng công an Hà Tĩnh vào ngày 14/4 phát hiện một đôi tượng “không có giấy tờ tùy thân, xâm nhập trái phép vào Việt Nam qua đường mòn, lối mở ở khu vực biên giới thuộc xã Sơn Kim 1” và “đôi tượng khai nhận tên Đường Văn Thái”.

Trong thư chung, các tổ chức quốc tế kêu gọi Cao ủy Tị nạn LHQ chú ý hơn đến những trường hợp mất tích trên và thực hiện tất cả các biện pháp cần thiết để bảo vệ người tị nạn Việt Nam và những người xin tị nạn ở Thái Lan khỏi bị bắt cóc đem về nước.

Các tổ chức đề nghị cơ quan LHQ đánh giá rủi ro đối với những người xin tị nạn Việt Nam và các cá nhân được cấp quy chế tị nạn và thực hiện các biện pháp bảo vệ hiệu quả, đồng thời đẩy nhanh thủ tục tái định cư ở nước thứ ba cho họ nhằm tránh nguy cơ bị cưỡng chế trở về Việt Nam.